

Sygn. akt VIII C 409/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 września 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Asesor sądowy Justyna Stelmach

Protokolant: stażysta Julita Pietrasiak

po rozpoznaniu w dniu 15 września 2023 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko M. K.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygnatura akt VIII C 409/23

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 27 marca 2023 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., wniósł o zasądzenie od pozwanej M. K. kwoty 2.447,20 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od dnia 29 listopada 2022 roku do dnia zapłaty, a także zasądzenia od pozwanej na jego rzecz kosztów sądowych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że pomiędzy E. (...) a pozwaną M. K. została zawarta w dniu 4 stycznia 2022 roku umowa nr (...), na mocy której kredytodawca udzielił kredytobiorcy kredytu w maksymalnej kwocie 1.700 zł, w formie przyznania linii kredytowej. Całkowita kwota kredytu została pozwanej udostępniona w formie międzynarodowej karty kredytowej z kredytem odnawialnym lub częściowo w formie przelewu na wskazany rachunek bankowy zgodnie z wyłączną dyspozycją kredytobiorcy. Na łączną wysokość zobowiązania pozwanej dochodzonego pozvem w kwocie 2.447,20 zł składają się: kwota 1.698,13 zł- stanowiąca sumę niespłaconego limitu kredytowego, suma niespłaconych odsetek – 40,38 zł, niespłacona prowizja za administrowanie kartą - 374 zł. Nadto, z uwzględnieniem postanowień art. 482 k.c. oraz postanowień umownych po stronie kredytobiorcy powstał obowiązek zapłaty dodatkowej kwoty, która podlega doliczeniu do wskazanego powyżej zadłużenia tj. kwoty skapitalizowanych odsetek umownych w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie od kwoty 2.236,89 zł za okres od daty wymagalności tj. od dnia 6 kwietnia 2022 r. do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu w wysokości 169,33 zł. Na mocy umowy sprzedaży wierzytelności powód nabył wierzytelność przysługującą względem pozwanej z tytułu udzielonego kredytu.

(pozew k. 8-11v.)

W dniu 2 czerwca 2023 roku Referendarza sąd. w tut. Sądzie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniający powództwo w całości.

Od ww. nakazu pozwana w terminie wniosła sprzeciw, zaskarżając nakaz w całości i wnosząc o uchylenie (umorzenie zadłużenia), bowiem pozwana nie ma możliwości spłaty zadłużenia. Pozwana wskazała, iż znajdowała się w ciężkiej sytuacji, zaś firma (...) bardzo chętnie oferowała kredyty, nie sprawdzając, czy klient ma możliwość spłaty zadłużenia oraz czy jest wypłacalny. Pozwana jest osobą chorą (podejrzenie SM), ma czteroletnią córkę z partnerem, który okazał się być osobą nieodpowiedzialną. Pozwana rozstała się z partnerem, wychowuje sama córkę, została bez pracy, nie ma środków do życia.

(nakaz k. 49, sprzeciw k. 54-54v.)

Stanowiska stron nie uległy zmianie do końca postępowania.

(pismo k. 66)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 29 grudnia 2021 roku sporządzono umowę numer (...), w treści której wskazano, że E. (...) zobowiązała się udzielić kredytobiorcy (tj. pozwanej) kredytu w maksymalnej kwocie 1.700 zł („limitu kredytowego”) w formie przyznania linii kredytowej, z którego można korzystać zgodnie z warunkami opisanymi w art. 3 i 4 umowy, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niego i jego spłaty zgodnie z postanowieniami umowy. (art. 2(1) umowy).

(umowa k. 23-29, załącznik nr 1 do umowy k. 29v.-37, aneks nr (...) do umowy k. 37v.-38)

W dniu 8 września 2022 roku E. (...) sporządziło oświadczenie o rozwiązaniu umowy A. C. o wydanie międzynarodowej karty kredytowej z limitem odnawialnym i limitem kredytowym w związku z zaprzestaniem wykonywania wymagalnych zobowiązań i naruszeniem istotnych zobowiązań wynikających z umowy.

(oświadczenie o rozwiązaniu umowy k. 45)

W dniu 13 września 2022 roku pomiędzy E. (...) a powodem została zawarta umowa cesji wierzytelności. Umową miały być objęte wierzytelności wskazane w załączniku nr 1 do umowy. Zgodnie z § 2 ust. 4 ww. umowy przeniesienie wierzytelności z pakietu wierzytelności ze zbywcy na nabywcę następuje z dniem wpływu ceny nabycia pakietu wierzytelności na rachunek bankowy zbywcy, wskazany w § 2 ust. 2 niniejszej umowy. Stosownie do § 2 ust. 5 umowy w terminie 7 dni od daty wpływu ceny nabycia pakietu wierzytelności, zbywca przekaze nabywcy pisemne oświadczenie zbywcy zawierające informację o spełnieniu zobowiązania umownego określonego w ust. 4 oraz o przejściu wierzytelności na własność nabywcy w dniu wpływu ceny nabycia pakietu wierzytelności, którego wzór stanowi załącznik nr 4 do umowy.

(umowa przelewu wierzytelności k. 40-41., załączniki k. 42-44v.)

Dnia 22 września 2022 roku zostało sporządzone adresowane do pozwanej zawiadomienie o przelewie wierzytelności. W piśmie tym wezwano pozwaną do zapłaty zadłużenia wynoszącego na dzień 22 września 2022 roku – 2.332,05 zł w nieprzekraczalnym terminie 7 dni od dnia wystawienia niniejszego zawiadomienia tj. do 29 września 2022 roku.

(zawiadomienie o przelewie wierzytelności k. 46)

Pozwana obecnie mieszka wraz ze swoją córką u rodziców i jej brata. Rodzice pomagają pozwanej. Otrzymuje ona 500+ na dziecko i alimenty od byłego partnera w kwocie od 700 do 800 zł. Pozwana nie pracuje, posiada status bezrobotnej. Pozwana ze stałych wydatków wydaje ok. 130 zł miesięcznie na przedszkole dla córki, 30 zł na radę rodziców. Pozwana popadła w pętlę zadłużenia, ponieważ jak mieszkała ona z partnerem i sama nie pracowała, brakowało jej funduszy na życie. Zaczęła spłacać wcześniej zaciągnięte pożyczki kolejnymi. Pozwana ma około 11 pożyczek na łączną sumę około 70.000 zł, razem z zadłużeniem w T-M.. Pozwana ma podejrzenie stwardnienia rozsianego, obecnie nie przyjmuje lekarstw z tego tytułu.

(zeznania pozwanej 00:03:30 w elektronicznym protokole rozprawy z dnia 15 września 2023 roku k. 69-69v.)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zeznań powoda oraz dokumentów złożonych do akt sprawy, z tym zastrzeżeniem że ustaleń na podstawie ich kopii sąd dokonywał w oparciu o art. 308 k.p.c.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo jako nieudowodnione podlegało oddaleniu w całości.

Przedmiotem umowy, z tytułu której powód dochodzi roszczeń w ramach przedmiotowego postępowania, była umowa kredytu konsumenckiego. Zgodnie bowiem z art. 3 ustawy z 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2019 roku, poz. 1083) przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550,00 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Kredyt udostępniony pozwanej był przyznany w formie linii kredytowej do maksymalnej kwoty 1.700 zł.

Zgodnie z treścią art. 509 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania, wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Przelew wierzytelności w relacji dłużnik cedowanej wierzytelności, a jej cesjonariusz powoduje zmianę podmiotu, któremu dłużnik powinien spełnić świadczenie. Z chwilą dokonania cesji nabywca wierzytelności uzyskuje bowiem status wierzyciela, przy czym nie można pomijać, że cesjonariusz nabywa w drodze przelewu tylko tyle praw, ile przysługiwało jego poprzednikowi prawnemu (cedentowi). Z powyższego wynika, że cesjonariusz nie może żądać od dłużnika świadczenia w większym rozmiarze aniżeli mógł to uczynić cedent. Sytuacja prawna dłużnika nie może ulec na skutek przelewu pogorszeniu w porównaniu z sytuacją, jaka istniała przed przelewem (uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 lutego 2013 roku, V ACa 733/12, LEX nr 1289450). Należy jednocześnie podkreślić, że wraz

z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Tym samym, celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę.

W wyniku przelewu przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Wierzytelność przechodzi na nabywcę w takim stanie, w jakim była w chwili zawarcia umowy o przelew. Przedmiotem przelewu jest zaś wierzytelność, tj. prawo podmiotowe wierzyciela do żądania od dłużnika świadczenia. Nie ulega również najmniejszej wątpliwości, iż wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia powinna być w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność, a zatem oznaczenia stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Strony stosunku, świadczenie oraz przedmiot świadczenia muszą być oznaczone, bądź przynajmniej możliwe do oznaczenia (oznaczane) w momencie zawierania umowy przenoszącej wierzytelność (Kodeks cywilny. Komentarz pod red. A. Kidyby, Tom III, Zobowiązania – część ogólna, Lex 2010 r.).

Na wstępie rozważań prawnych przypomnienia wymaga, że w myśl art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w świetle którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że powód, jako strona inicjująca proces, jest obowiązany do udowodnienia wszystkich twierdzeń pozwu, w oparciu o które sformułował swe roszczenie. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, zadaniem sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów

zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). Podkreślić jednak należy, że dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony ani materialnoprawnym, ani procesowym, a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym i w konsekwencji sąd nie może nakazać, czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu i tylko od woli strony zależy, jakie dowody sąd będzie prowadził. Jeżeli strona uważa, że do udowodnienia jej twierdzeń wystarczy określony dowód i dlatego nie przytacza innych dowodów, to jej błąd nie jest usprawiedliwiony, sama ponosi winę niezgłoszenia dalszych dowodów i nie może zarzucać nieuzasadnionego uniemożliwienia wykazania jej praw.

W przedmiotowej sprawie powód nie wykazał swojej legitymacji czynnej do występowania w przedmiotowym procesie. Powód nie udowodnił, że przysługuje mu wierzytelność w stosunku do pozwanej wynikająca z umowy z dnia 29 grudnia 2021 roku nr (...) w wysokości dochodzonej przedmiotowym powództwem. Powód nie udowodnił, że skutecznie nabył wierzytelność względem pozwanego od E. (...), wobec niewykazania, iż spełnione zostały oznaczone w umowie cesji warunki zbycia wierzytelności. Przypomnieć należy, że w myśl postanowień umowy cesji z dnia 13 września 2022 roku zbycie wierzytelności następowało pod warunkiem zapłaty ceny, która zgodnie z § 2 ust. 2 umowy sprzedaży wierzytelności podlegała uiszczeniu w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Dla wykazania skutecznego przejścia wierzytelności niezbędne było zatem przedłożenie bądź dowodu zapłaty ceny przez cesjonariusza, bądź też oświadczenia o zapłacie ceny i przejściu wierzytelności sporządzonego przez cedenta po ziszczeniu się warunku, o którym mowa wyżej. Żaden z w/w dokumentów nie został jednak załączony w poczet materiału dowodowego, w konsekwencji czego nie sposób uznać, aby powód wykazał, iż nabył ze skutkiem prawnym wierzytelności wobec pozwanej. Nie budzi przy tym wątpliwości, że obowiązkiem powoda było wykazanie, że umowa cesji została skutecznie zawarta – tj. że powód uiścił oznaczoną w umowie cenę. Powinności, o których mowa, powód sprostać nie zdołał, gdyż nie przedstawił dowodu zapłaty pełnej kwoty określonej w umowie sprzedaży wierzytelności.

Nadto zaznaczyć należy, że powód nie wykazał również jakimkolwiek dowodem, aby pozwana korzystała z przyznanego przez kredytodawcę limitu, zwłaszcza do wysokości wskazanej pozwem. Jednocześnie wobec twierdzeń pozwu, iż doszło do rozwiązania umowy, nie udowodniono, aby takie oświadczenie zostało pozwanej doręczone w sposób umożliwiający jej zapoznanie się z treścią tego oświadczenia, stosownie do art. 61 § 1 k.c.

Niewątpliwie powód jako nabywca wierzytelności winien dysponować całością dokumentacji związanej z nabytą wierzytelnością i jako profesjonalista w swej dziedzinie, winien wykazać w postępowaniu sądowym, w jaki sposób i w oparciu o jakie dokumenty określił wysokość dochodzonego roszczenia. W niniejszej sprawie nie istniała żadna podstawa do zwolnienia strony powodowej z ciężaru gromadzenia materiału procesowego i dowodzenia faktów. Obowiązek przedstawiania dowodów odnosił się zarówno do przesłanek dotyczących samej zasadności dochodzonego roszczenia, jak i jego wysokości. Niedochowanie powyższych obowiązków skutkuje ryzykiem przegrania procesu przez stronę, którą obciążał ciężar wykazania okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Powód nie wykazał, iż doszło do skutecznego przelewu wierzytelności wskazywanej jako podstawa dochodzonego roszczenia wynikająca z umowy z dnia 29 grudnia 2021 roku nr (...). W przypadku przelewu wierzytelności warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało pierwotnemu wierzycielowi, czego powód nie udowodnił.

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz kwoty dochodzonej pozwem, co musiało skutkować oddaleniem powództwa w całości.